

Dansk industri kan spare milliarder på at undgå spild

Virksomheder i industrien kan spare op mod 21 milliarder kroner på at effektivisere brugen af materialer. Besparelsen kan blandt andet opnås ved at begrænse spild og genbruge rester

Få industrielle virksomheder har fået øje på, at der kan være en betragtelig økonomisk gevinst at hente ved at overveje, hvordan de producerer deres materialer.

Innovationsforsker Mette Præst Knudsen fra Institut for Marketing og Management på SDU står bag en rapport om potentialer

ved besparelser i danske industrivirksomheder. Hun anslår, at industrien kan spare op mod 21 milliarder ved at tænke over, hvordan den bruger materialer og ved at begrænse spild.

– Der har i årevis været fokus på, at vi skal spare på strømmen. Der har været fokus på, at vand er en knap ressource. Mange har måske implementeret de teknologier, som er med til at mindske forbruget af strøm og vand. Det næste store sted at finde besparelser er i materialer, siger forskeren.

Optimalt brug af materialer

– Materialebesparelsen skal findes i det spild, der er nu, når virksomheden producerer en vare. Man vil derfor aldrig kunne hente det hundrede procent, for der vil altid være spild, når noget bliver produceret. Men der er meget at hente, når man arbejder med at reducere materialeforbruget, siger Mette Præst Knudsen.

Et eksempel på, hvor der kan spares, er hos de virksomheder, som skærer dele ud af materialeplader.

– Man kan placere det, der skal skæres ud, mere optimalt og dermed lave spildet mindre. Det svarer til, at du har et stykke pap, som du klipper julehjerter af. Så kan du klippe dem, så du bruger mest muligt af pappet, forklarer forskeren.

Et andet sted, der kan spares, er ved at indtænke transporten. Forskeren fortæller, at da Lego ændrede på kassernes tykkelse, kunne virksomheden have væsentlig flere legopakker med i containerne. Samtidig brugte man mindre materiale til indpakning.

Besparelser på materialer giver gevinst

Undersøgelsen anslår, at industrivirksomheder i gennemsnit kan spare 6,6 procent af det beløb, de køber råvarer for. Det kan give især større virksomheder gode muligheder for at beholde pengene i lommen.

– Hvis en virksomhed køber råvarer for 20 millioner kroner, bliver 6,6 procent af beløbet pludselig mange penge. Og det er jo direk-

Foto: Michael Yde Katballe

FAKTA

Blå bog

Mette Præst Knudsen er professor og leder af Center for Integrerende Innovationsledelse på Institut for Marketing og Management. Hun står bag rapporten "Potentialer ved materialebesparelser i dansk industri – nye perspektiver for ressourceeffektivitet" sammen med lektor Wolfgang Gerstlberger.

Mette Præst Knudsen mener, at virksomhederne kan vinde ved at gentænke materialebrug allerede i produktudviklingen. – Men der skal folk fra indkøbsafdelingen ind over, for de har stor viden om priserne på materialer, siger hun. Foto: Polfoto.

te besparelser på indkøbene. Det er måske også lidt nemmere at se på, om du kan spare på materialer end at se på at tiltrække nye kunder eller spare på dit personale, siger Mette Præst Knudsen. Studier viser, at materialer i gennemsnit udgør halvdelen af de samlede omkostninger i en produktion. Lønudgifter udgør mindre end en fjerdedel af en virksomheds omkostninger.

Tænk besparelspotentialet ind fra starten

Potentialet for besparelser er størst i de brancher, hvor man arbejder med fødevarer, maskiner, metal, møbler, træ og elektronik. Men undersøgelsen viser, at virksomhederne ofte ikke ved, i hvilken afdeling de skal finde materialebesparelsen.

- Det tyder på, at man ikke arbejder strategisk med det, siger Mette Præst Knudsen.
- Men vejen til materialebesparelsen kan ligge allerede i produktudviklingen. Det nytter ikke at tænke materialebesparelse ved maskinen eller produktionsbåndet. Derfor betaler det sig at få den nye ide kørt ind via nye produkter.

Genanvendelse i stedet for spild

Ud over at arbejde med at mindske spild, er der økonomi i at sælge rester videre. Forskeren forklarer, at det kunne være at smelte rester af plastic om til noget andet, eller at sælge det videre til nogle andre, som kan bruge det i deres produktion.

- I elektronikbranchen har man en forpligtelse til at skille skrot ad og genanvende så meget som muligt. Kunne man forestille sig, at man kan producere produkter, hvor man nemt kunne skille delene ad og genbruge dem, spørger Mette Præst Knudsen.
- Så kunne en virksomhed også kapre en grøn profil. Men kun 13 procent af virksomhederne i vores studie genanvender. Hun pointerer, at det kræver en investering at arbejde med mindre spild og genanvendelse.
- Det er komplekst og kræver viden. Men ønsker man at fastholde produktionen i Danmark, samtidig med man bliver presset på konkurrenceevnen, er materialeforbruget et sted, hvor der kan være en gevinst at hente.

Af Stine Charlotte Hansen, stich@sdu.dk